

VIỆT NAM TRONG QUAN HỆ EU-ASEAN

Kể từ khi bắt đầu Tiến trình Đổi Mới, Việt Nam đã tái định hình đáng kể quan hệ đối ngoại của mình. Việc gia nhập ASEAN vào tháng 7 năm 1995 đã đánh dấu bước đầu hội nhập khu vực, Việt Nam ngày càng đóng một vai trò tích cực hơn, trong đó có việc đẩy mạnh sự đoàn kết và hợp tác trong ASEAN. EU với tư cách là một đối tác đối thoại lâu dài của ASEAN đã thiết lập quan hệ của mình với khối này từ năm 1980 theo Hiệp định Hợp tác EC-ASEAN mà tất cả các thành viên ASEAN, ngoại trừ Myanmar, đều là các bên của Hiệp định. Và phải tới năm 1999 Việt Nam mới chính thức tham gia vào Hiệp định này.

Vào tháng 6 năm 2015, EU đã xác nhận về sự thông qua một chiến lược mới "EU và ASEAN: một quan hệ đối tác với một mục đích chiến lược". Vào tháng 8 năm 2017, tại Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao EU-ASEAN, Kế hoạch Hành động EU-ASEAN thứ hai (2018-2022) đã được thống nhất.

Liên minh châu Âu và Hiệp hội các Quốc gia Đông Nam Á (ASEAN, bao gồm Brunei Darussalam, Campuchia, Indonesia, Lào, Malaysia, Myanmar, Philipin, Singapore, Thái Lan và Việt Nam) hiện đang nâng cấp quan hệ hai phía lên một quan hệ Đối tác Chiến lược. Quyết định này được các vị Bộ trưởng Ngoại giao các nước thành viên của EU và ASEAN đưa ra tại Hội nghị Bộ trưởng EU-ASEAN tổ chức vào ngày 21 tháng 1 năm 2019. Mối quan hệ EU-ASEAN có lịch sử từ năm 1977 khi "Quan hệ Đối thoại" chính thức bắt đầu.

Là một đối tác tích cực trong khối ASEAN, Việt Nam đóng một vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy hơn nữa quan hệ giữa hai khu vực cũng như các cơ chế then chốt trong mối quan hệ này: Sáng kiến Thương mại Liên Khu vực EU-ASEAN (TREATI) và Công cụ Đối thoại Khu vực EU-ASEAN (READI). Hơn nữa, Việt Nam là thành viên sáng lập của Hội Nghị Á-Âu (ASEM) được bắt đầu vào năm 1996 - là một tiến trình đối thoại và hợp tác phi chính thức, gắn kết 28 quốc gia thành viên EU cùng với Ủy ban Châu Âu, các nước thành viên ASEAN và đặc biệt là cả Trung Quốc, Nga, Nhật Bản, Hàn Quốc và Ấn Độ. Đối thoại ASEM nhằm mục đích tăng cường mối quan hệ giữa hai khu vực, trên tinh thần tôn trọng lẫn nhau và đối tác bình đẳng thông qua phương tiện như đối thoại chính trị, hợp tác kinh tế, cũng như hợp tác trên các lĩnh vực xã hội, văn hóa.

Hội nghị ASEM (Hội nghị Thượng đỉnh Á-Âu) lần thứ 13 sẽ diễn từ ngày 16-17 tháng 11 năm 2020 tại Phnom Penh, quy tụ 51 quốc gia dưới chủ đề "Củng cố Chủ nghĩa Đa phương vì Sự tăng trưởng chung". Quá trình chuẩn bị cho Hội nghị Thượng đỉnh sẽ bắt đầu tại Hội nghị hẹp của các Quan chức Cấp cao ASEM từ ngày 5-6 tháng 3 tại Siem Reap, nơi các quan chức sẽ tập hợp các nội dung đóng góp sơ bộ cho chương trình nghị sự của Hội nghị Thượng đỉnh ASEM. Cùng với ASEM13 thì bảy sự kiện bên lề cũng sẽ diễn ra (Diễn đàn Nhân nhân Á-Âu lần thứ 13, Hội nghị Quan hệ Đối tác Nghị viện Á-Âu lần thứ 11, Thượng đỉnh các Nhà lãnh đạo Trẻ ASEF lần thứ 4, Liên hoan Văn hóa ASEM 2020, Hội nghị Bàn tròn Biên tập viên Á-Âu lần thứ 10, Diễn đàn Kinh tế Á-Âu lần thứ 17, và Diễn đàn Kinh doanh Á-Âu lần thứ 17).